

Azad Taheri Abkenar

Inhabilitet i forvaltningen

2. udgave

 KARNOV
GROUP

Azad Taheri Abkenar
Inhabilitet i forvaltningen
2. udgave/1. oplag
© Karnov Group Denmark A/S, København 2022

ISBN 978-87-619-4280-7

Omslag: Axel Surland, Ljungbyhed
Sats: Integra, Indien
Tryk: Drukarnia WDS Sandomierz, Polen

Denne bog er beskyttet i medfør af gældende dansk lov om ophavsret. Kopiering må kun ske i overensstemmelse med loven. Det betyder f.eks., at kopiering til undervisningsbrug kun må ske efter aftale med Copydan Tekst og Node. Alle rettigheder forbeholdes.

Indholdsfortegnelse

Forord	11
Forkortelser	13
 <i>Kapitel 1</i>	
Indledning	15
1. Habilitet – Inhabilitet	15
2. De bærende hensyn	16
3. Lovreguleringen og dens baggrund	19
4. Materielt anvendelsesområde for inhabilitetsreguleringen	23
5. Inhabilitetsreguleringens personelle anvendelsesområde	28
 <i>Kapitel 2</i>	
Inhabilitetsgrunden – en kvalificeret interesse	33
1. Karakteristik og afgrænsning	33
2. Særlig interesse	35
2.1. Individuel	35
2.2. Konkret	39
3. Interessens styrke	45
4. Uvedkommende hensyn	49
4.1. Indledning	49
4.2. Udpegede interesserepræsentanter i nævn og udvalg	49
4.3. Valgte personer, herunder med særlig tilknytning til foreninger mv.	50
4.4. Det offentlige repræsentanter i private selskaber, foreninger mv.	54
4.4.1. Den kommunalretlige modifikation	54
4.4.2. Undtagelser til den kommunalretlige modifikation.	56
4.4.3. Særligt om det offentlige repræsentanter i erhvervsdrivende selskabsbestyrelser.	60
4.4.3.1. Den traditionelle opfattelse: den kommunalretlige modifikation gælder ikke for det offentlige repræsentanter i erhvervsdrivende selskaber	60

4.4.3.2. Den ændrede opfattelse: den kommunalretlige modifikation gælder som udgangspunkt for det offentliges repræsentanter i erhvervsdrivende selskaber	62
4.4.3.3. Kritik af den ændrede retsopfattelse	64
4.4.3.4. Det offentliges repræsentanter i offentlige selskaber mv.	66
5. Samspil og afvejning	67
6. Modsætnings slutninger	70

Kapitel 3

Inhabilitetsformerne	73
1. Partsinhabilitet mv.	73
1.1. Partsinhabilitet gælder ikke kun for parter.	73
1.2. Personlige eller økonomiske interesser, der kan aktualiseres ved afgørelsen	75
1.3. Beslutninger vedrørende forvaltningspersonens ansættelses- og arbejdsforhold samt arbejdsplads	78
1.4. Klager vedrørende udførelsen af en forvaltningspersons hverv	82
2. Repræsentationsinhabilitet	83
2.1. Hensyn og betingelser	83
2.2. Betydningen af, om repræsentationsforholdet fortsat består	83
2.3. Alle former for repræsentationsforhold er omfattet.	84
2.4. Repræsentationsforholdet skal vedrøre den samme sag.	85
2.5. Særligt om medlemmer fra interesseorganisationer mv., hvis deltagelse er forudsat i lovgivningen	86
2.6. Det skal være den samme repræsentant	87
3. Slægtskabsinhabilitet	88
3.1. Hensyn og betingelser	88
3.2. Hvilke inhabilitetsårsager udløser slægtskabsinhabilitet?	89
3.3. Familiemæssige relationer omfattet af bestemmelsen	91
3.4. Relationen mellem personer omfattet af § 3, stk. 1, nr. 2, er uden betydning	95
4. Selskabsinhabilitet mv.	95
4.1. Hensyn og betingelser	95
4.2. Kun private juridiske personer	97
4.3. Deltagelse i offentligt ejede selskaber mv.	97
4.4. Deltagelse i den private juridiske persons ledelse	98

4.5. Ansattes økonomiske interesser og loyalitetsforhold . . .	99
4.6. Kun aktuel deltagelse i ledelsen er omfattet	100
4.7. Tilknytning via ejerskab eller forretningsforhold	101
4.8. En særlig interesse	102
5. Toinstansinhabilitet mv.	105
5.1. Hensyn og betingelser	105
5.2. Prøvelse ved domstolene og ombudsmanden	108
5.3. Behandling af en sag ved to forskellige myndigheder . .	108
5.4. Medvirket ved sagens behandling i underinstansen	109
5.5. Sagsidentitet	111
5.6. Stillingtagen til egne indstillinger	114
5.7. Udøvelse af flere offentlige hverv	116
5.8. Interessen skal være uvedkommende	117
5.9. Klage- eller tilsynssag contra remonstration og genoptagelse	120
5.10. Vejledning af underinstansen	122
6. Andre inhabilitetsformer	123
6.1. Generelt om opsamlingsbestemmelsen og forholdet til de udtrykkeligt angivne inhabilitetsformer.	123
6.2. Nære venskaber og personlige modsætningsforhold . . .	125
6.3. Forvaltningspersonen har udtalt sig om sagen og dens udfald.	135
6.4. Forvaltningspersonen har uberettiget modtaget en gave. . .	139

Kapitel 4

Omstændigheder, der udelukker inhabilitet	141
1. Indledning	141
2. Forvaltningspersonens funktioner	142
3. Substitutionsvanskeligheder	145
3.1. Indledning	145
3.2. Sager af uopsættelig karakter	146
3.3. Sagkundskab	146
3.4. Stedfortrædere i kollegiale myndigheder	148
4. Valg af medlemmer til hverv i kollegiale myndigheder.	149
5. Regionsråds- og kommunalbestyrelsesmedlemmers stillingtagen til egne vederlagssager.	150

Kapitel 5

Generel inhabilitet	153
1. Begreb og begrundelse.	153
2. Hvornår foreligger der generel inhabilitet?	155

3. Medlemskab af organer	159
4. Ansættelser	167

Kapitel 6

Myndighedsinhabilitet	171
1. Begreb og hensyn	171
2. Myndigheden er part i sagen (partsinhabilitet)	172
3. Myndigheden har tidligere vurderet sagen (herunder toinstansinhabilitetslignende forhold)	176
3.1. Genoptagne sager	176
3.2. Myndigheden har vejledt underinstansen	177
4. Myndigheden har vejledt parten (herunder repræsentationslignende forhold)	179
5. Lederen af en hierarkisk myndighed er inhabil	179
5.1. Begreb og hensyn	179
5.2. Indhold	181
6. Substitution mv.	184
7. Forholdsregler, når substitution ikke er muligt.	189

Kapitel 7

Underretningspligt, kompetence til at statuere inhabilitet og klager over inhabilitet	193
1. Underretningspligt	193
1.1. Underretningspligt	193
1.2. Hvornår skal underretning gives?	195
1.3. Undtagelser fra underretningspligten	195
2. Myndigheden træffer afgørelse, om der foreligger inhabilitet. . .	199
3. Den muligt inhabile må ikke deltage i afgørelsen af, om der foreligger inhabilitet.	199
3.1. Hovedreglen	199
3.2. Undtagelser	200
4. Klage over inhabilitet	202
5. Behandling af indsigelser om inhabilitet.	203

Kapitel 8

Retsvirkninger	205
1. Umiddelbare retsvirkninger	205
2. Efterfølgende konstatering	209
2.1. Garantiforskrift og væsentlighedsvurdering.	209
2.2. Kollegiale organer	213

2.3. Begunstigende forvaltningsakter og andre omstændigheder, der taler imod ugyldighed.	217
2.4. Hjemvisning eller realitetsbehandling i klageinstansen.	219
2.5. Aftaler om inhabilitetens virkninger.	220
2.6. Virkninger i forbindelse med privatretlige dispositioner.	220
2.7. Disciplinært ansvar og strafansvar.	221
2.8. Erstatningsansvar.	223
 <i>Kapitel 9</i>	
Særlige forskrifter om inhabilitet	225
1. Særlige forskrifter og forholdet til forvaltningsloven	225
2. Eksempler på særlige forskrifter	228
2.1. Henvisninger til forvaltningslovens bestemmelser mv.	228
2.2. Henvisninger til retsplejelovens bestemmelser	231
2.3. Bestemmelser, der eksemplificerer eller udvider området for inhabilitetsudløsende omstændigheder	233
2.4. Bestemmelser, som udvider inhabilitetsreguleringen til faktisk forvaltningsvirksomhed	234
2.5. Bestemmelser om generel inhabilitet.	235
3. EU-regler	236
4. EMRK.	240
 Bilag	241
Litteratur	259
Afgørelser og udtalelser	263
Emneregister	269